

KORUPCIJOS PREVENCIJOS SĮ BIRŽŲ AGROLABORATORIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę SĮ Biržų agrolaboratorijoje.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355)_ patvirtinta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. [57-2297](#), Žin., 2012, Nr. 126-6327).

3. Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

5. Programa įgyvendinama pagal Programos priede pateiktą SĮ Biržų agrolaboratorijos korupcijos prevencijos programos 2018-2022 m. priemonių planą (toliau – Priemonių planas). Programos priemonės nuosekliai siejamos su socialinių, ekonominių, kultūros sferos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves bei viešąjį interesą.

6. Programa įgyvendinama sėkmingai, jei Programos iškeltiems uždaviniams įgyvendinti aktyviai dalyvauja visuomenė, įstaiga turi klientų atsiliepimų knygą.

II. KORUPCIJOS SITUACIJOS ANALIZĖ SĮ BIRŽŲ AGROLABORATORIJOJE

7. Už korupcijos prevenciją atsako įstaigos vadovas.

8. Už šios Programos įgyvendinimą, už korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje yra atsakingas įmonės vadovas.

9. Įstaigos veiklos sritys, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

9.1. prekių ir paslaugų viešieji pirkimai;

9.2. nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas paslaugas .

10. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos, galimos korupcijos įstaigoje pasekmės:

10.1. pablogės teikiamų paslaugų kokybė;

10.2. sumažės klientų pasitikėjimas įstaigos teikiamomis paslaugomis;

10.3. pablogės viešojo administravimo kokybė ir užsimegs įmonių, iš kurių Biržų agrolaboratorija perka prekes ir paslaugas, nesąžiningų darbuotojų ryšiai su korumpuotais įstaigos darbuotojais.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. **Programos tikslas** – išaiškinti ir šalinti korupcijos įstaigoje prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę įstaigos bei jos darbuotojų veiklą.

12. **Programos uždavinys** – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir kokybiškoms paslaugoms teikti, klientų teisėms užtikrinti, taip pat poveikis įstaigos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

13. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

13.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytą ilgalaikės korupcijos prevencijos įstaigoje programos priemonių įgyvendinimą;

13.2. nustatyti veiklos sritis įstaigoje, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti, teikti siūlymus darbo organizavimo tobulinimui;

13.3. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

13.4. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros kontrolę;

13.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

13.6. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų įstaigoje;

13.7. visokeriopaipai ginti kliento teises ir laisves, įstaigos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

13.8. ugdyti antikorpacinę kultūrą įstaigoje.

14. Įstaigoje numatyti veiklos sritis, kuriose galima didesnė tikimybė pasireikšti korupcijai.

15. Sukurti efektyvų kontrolės ir reagavimo į korupcijos apraiškas mechanizmą.

16. Siekiant sėkmingai vykdyti Korupcijos prevencijos programos nuostatas, tikslinga paskirti asmenį, kuriam pavedama vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.

17. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės:

17.1. korupcijos prevencijos programos parengimas ir tikslinimas;

17.2. įstaigos darbuotojų mokymas ir informavimas apie Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą įstaigoje;

17.3. statytų korupcijos atvejų paviešinimas.

18. Korupcijos rizikos analizė:

18.1. atlieka įstaigos vadovas atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

18.2. įstaigos veiksmų seka, nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, išdėstyta programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

19. Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano rengimas įstaigoje:

19.1. įstaiga parengia Korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą.

19.2. parengtą Korupcijos prevencijos programą nustatytais terminais pateikia įstaigos steigėjams. Terminai nurodyti programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

20. Antikorupcinis švietimas:

20.1. antikorupcinis ugdymas yra neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją.

20.2. įstaigos internetiniame puslapyje skelbti informaciją apie įstaigos veiklą, įstaigos Korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo planą;

20.3. sudaryti galimybę piliečiams, pastebėjusiems korupcijos požymių, netinkamo pareigų atlikimo, elgesio ir aplaidumo įstaigos darbuotojų veiksmuose, pranešti apie tai el. paštu;

20.4. įstaigos interneto svetainės puslapyje skelbti elektroninio pašto adresą bei telefono numerį, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su įstaigos veikla.

21. Nustatytų korupcijos atvejų paviešinimas:

21.1. įstaiga iškart privalo paviešinti nustatytus korupcijos atvejus;

21.2. įstaigos interneto svetainėje skelbti informaciją apie įstaigos darbuotojams pareikštus įtarimus, padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

21.3. priemonės, susijusios su antikorupciniu darbuotojų mokymu ir informavimu apie nustatytą korupcinę veiklą nurodyti programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

IV. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ, KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

22. Siekiant veiksmingai ištirti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

22.1. sudaryti sąlygas darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti įstaigos vadovybei savo įtarimus dėl galimos įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

22.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos, išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją. Kasmet analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus;

22.3. gavus informacijos dėl galimų korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą ir Specialiųjų tyrimų tarnybą įstaigos ir kituose teisės aktuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

V. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

23. Programa siekiama tokių rezultatų:

23.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

23.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

24. Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:

24.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;

24.2. įvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

24.3. neįvykdytų programos priemonių plano priemonių skaičių;

24.4. priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;

24.5. oficialaus pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų santykį;

24.6. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

25. Korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Programos priemonių įgyvendinimo planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

26. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas įstaigos vadovo įsakymu.

27. Įstaigos korupcijos prevencijos programos priemonių planas turi būti suderintas su įstaigos veiklos planu, jie neturi prieštarauti Programos tikslams, uždaviniams ir priemonėms.